

Tuzuvchi Yu.Raximova
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI.

Tasdiqlayman

O'quv ishlari bo'yicha
Prorektor
Dots. G'. Bobonazarov
“ ____ ” ____ 2008y.

Tasdiqlayman

O'quv bo'limi boshlig'I
dots. A.Nabiyev
“ ____ ” ____ 2008y.

“Nemis filologiyasi” kafedrası
o'qituvchisi Yu.Rahimovanning
“5220100” ta'lim yo'nalishi bo'yicha
“Lotin tili”
fanidan tuzgan

ISCHI O'QUV DASTURI

Qarshi-2008y.
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI.

XORIJIY TILLAR FAKULTETI

“5220100” ta'lim yo'nalishi bo'yicha
Nemis tili bo'limi I- kurs talabalari uchun
“Lotin tili” fanidan

ISCHI O'QUV DASTURI

O'zbekiston respublikasi
Oliy va O'rta maxsus ta'lim vazirligi
tomonidan 2003 yil 20 mayda tasdiqlangan namunaviy
o'quv dasturi asosida tuzildi.

Qarshi-2006y.

Tuzuvchi:

o'qituvchi: Yu. Rahimova.

Ishchi dastur "Nemis filologiyasi"
Kafedrasi (bayon № 1" ____ " avgust 2006 yil)
Xorijiy tillar fakulteti uslubiy komissiya
Tomonidan (bayon № ____ " ____ " avgust 2006 yil)
Ko'rib chiqilgan hamda o'quv jarayonida
foydalanishga tavsiya etilgan.

Tasdiqlayman

Xorijiy tillar fakulteti dekani
Dots. Egamberdiyev S.E.

"6" sentabr 2006y.

Tasdiqlayman

Nemis filologiyasi
kafedrasi mudiri
Dots. Xo'jayev G'.X.
"6" sentabr 2006y.

Qarshi-2006y.

QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI

XORIJIY TILLAR FAKULTETI.

NEMIS TILI BO'LIMI TALABALARIGA LOTIN TILINI O'QITISH BO'YICHA

Dastur.

1. Dasturning maqsadi va vazifalari.

Dasturning maqsadi nemis tili bo'limida o'qiyotgan talabalarga lotin tili haqida uning tarixi, fonetikasi, morfologiyasi va sintaksisi haqida umumiy tushunchalar berish, "Xrestomatiya" qismidan foydalangan holda o'qish qoidalarini o'rgatish, lug'atdan foydalanish va matnlarni o'qib tarjima qilish ko'nikma va malakalarini tarkib toptirishdan iboratdir.

Lotin tilini o'qitish ushbu dasturda faqatgina talabalarining umumiy lingvistik qarashlarinigina shakllantiribgina qolmay, ona tiliga, o'rganayotgan chet tiliga, tillar va shu jumladan shu tillarda gaplashayotgan mamlakatlar tarixiga ilmiy yondashuvga undaydi.

Dastur bo'yicha o'rganish talab qilingan qoidalar o'tishi tarixidan olingan ba'zi matnlarni o'qish, tarjima qilish, u yoki bu fonetik, grammatik yoki stilistik qoidalarini o'rganishga qo'shib olib boriladiki, bu talabalarda bir tomondan lingvistik qobiliyatni tarbiyalasa, ikkinchi tomondan o'tmish tarixiga ilmiy yondashuvga chaqiradi.

Bu maqsad dasturning xarakterini belgilab, mumkin bo'lgan joylarda yangi tillar bilan solishtiribgina qolmay, uning fonetik, morfologik, sintaktik va grafika qoidalarini tarixiy nuqtai nazardan ta'riflashga yordam qiladi. Shunday qilib, dastur lotin tilini o'rganishning hamma qirralarini o'rganishni qisqacha nazarda tutadi.

2. Dasturning kontsepsiyasi.

Dasturda lotin tili fanini o'qitish vazifalariga yo'naltirilgan bo'lib, qisqa 1semestr jarayonida talabalarga o'qish, lug'at yordamida tushunish va o'z ona tili, o'rganayotgan chet tili uning paydo bo'lishi, o'zgarishi, hozirgi holatda jarayonlarini ilmiy lingvistik va tarixiy nuqtai nazardan tushunishga yordam qiladi.

3. Lotin tili o'qitish kursining dasturi.

- Lotin tilini lingvistik va tarixiy nuqtai nazardan ilmiy o'rganishni ta'minlash.
- Lotin tilini o'rganish jarayonida hind-yevropa tillarining umumiy tushunchalari bilan tanishish.
- Lotin tilini o'rganish jarayonida o'rganilayotgan chet tili tarixi, qoidalar, so'zlar, fonetik va grammatik o'zgarishlarni ilmiy-tarixiy nuqtai nazardan tushunish.
- Lotin tilida yozilgan qadimiy manbalarni o'qib tushunish, ko'nikma va malakalarini tarkib toptirish.

4. Dasturning kadr va konsultatsion ta'minoti.

Dasturni amalga oshiruvchi kadrlar roman tillaridan birini kamida oily ma'lumot darajasida bilishi kerak.

Dasturni amalga oshiruvchi kadrlar har bir mashg'ulotni tushunarli tilda konspektlashtirish va soddalashtirish shart.

Dasturni amalga oshiruvchi albatta oily ma'lumotli pedagog bo'lishi kerak.

KURSNING MAZMUNI.

1. Kirish.
2. Kursning vazifasi.
3. Adabiyotlar.
4. Ish uslubi.

Lotin tilini hind-yevropa tillari oilasida tutgan o'рни. Fonetika. Lotin alifbosi talaffuz qoidolari. Bo'g'inlarning cho'ziqligi va qisqaligi.

1. Urg'u.
2. Ot.

Ularning morfologik tavsifi.

Otlarda rod, son, kelishik kategoriyalari.

Turlanish turlari.

- I. Turlanish otlari.
- II. Turlanish otlari.
- III. Turlanish otlari.
- IV. Turlanish otlari.
- V. Turlanish otlari.

Sifat. Uning morfologik tasnifi. Uch, ikki va bir qo'shimchali sifatlar.

- I. Turlanish sifatlari.
- II. Turlanish sifatlari.
- III. Turlanish sifatlari.

Sifat darajalari.

Sifatning qiyosiy darajasi.

Sifatlarning orttirma darajasi.

Olmosh va uning morfologik tasnifi.

Olmosh turlari.

Kishilik, egalik, ko'rsatish, nisbiy olmoshlarning turlanishi.

O'zlik olmoshi.

Noaniq olmoshlar.

Olmosh xususiyatiga ega bo'lgan sifatlar.

So'roq olmoshlari.

Son.Sanoq sonlar.

Tartib sonlar.Sonlarning turlanishi.

Fe'l. Uning morfologik tasnifi. Fe'llarda shaxs, son, zamon, mayl, nisbat kategoriyalari. Fe'llarning tushlash turlari.

I-IV- tuslanish fe'llarning o'tgan (imperfekt) zamon darak mayli aniqlik nisbati.

I-IV- tuslanish fe'llarning hozirgi zamon darak mayli aniqlik nisbati.

I-IV- tuslanish fe'llarning I kelasi zamon darak mayli majhullik nisbati. Istak mayli.

Perfekt, Pryuskvanperfekt va II kelasi zamonlarning darak mayli aniqlik va majhullik nisbatlari.

Bo'lmoq yordamchi fe'li.

Noto'g'ri fe'llar.

Kuchsiz fe'llar.

Qoldiq fe'llar.

Yarim qoldiq fe'llar.

Shaxssiz fe'llar.

Sifatdosh.

Sifatdoshlarning turlanishi.

Ravish, ravishlarning yasalishlari. Ravish darajalari.

Predloglar, tushum va birgalik kelishiklari bilan ishlatiladigan predloglar.

Bog'lovchilar.

Lotin tilida gap tarkibi. Gapda so'z tarkibi. Sodda gap, qo'shma gap.

Lotin tilida gap tarkibi.

Inkorning qo'llanishi. Ikkilangan tushum va ikkilangan bosh kelishiklar.

Abliyatus, Absoyayutus, akkuzativus va nominativus.

Aniqlik nisbatidagi gaplarni majhullik nisbatiga aylantirish yo'llari.

Asosiy adabiyotlar:

1. Borovskiy Ya.M., Boldiyev A.B. Latinskiy yazik. M., 1975.
2. Kozarjevskiy A.Ch. Uchebnik latinskogo yazika. M., 1971.
3. Miroshenkova V.I. Fyodorov N.A. Uchebnik latinskogo yazika. M., MGU.1976.
4. Pokrovskaya Z.A. Katsman N.L. Uchebnik latinskogo yazika. M.1987

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Porov A.N. Shendyapin P.M. Latinskiy yazik M.1970
2. Sobolevskiy S.I. Uchebnik latinskogo yazika M., 1956
3. Tariverdueva M.A. Ot latinskoy grammatiki k latinskim tekstam M., 1997
4. Uchebnik latinskogo yazika rod. Ped. V.N.yarho, B.I. Lobodi. M., 1983

Lug'atlar.

1. Dvoretzkiy I.H. Latinsko-russkiy slovar. M. 1986
2. Makinin A.M. Latinsko-russkiy slovar. M., 1961
3. Kupreyanova V.N. Umnova N.M. Kartkiy slovar latinskiy slov sokrasheniy I virajeniy. Novosibirsk, 1975

**NAZARIY FAN BO'YICHA TALABALRNING BILIMINI REYTING ASOSIDA BAHOLASH
MEZONLARI**

Maksimal ball-100

Saralash ball- 55

Joriy baholash.-50 ball-50%

T/r	Maksimal ball –100			Saralash
		ball-55		
	Nazorat turi	Maksimal ballga nisbatan	Maksimal ball	Saralash ball
I	Joriy baholash	50%	50	27.5
1	Ma'ruza matnini o'rganish	10%	10	5.5
2	Mavzu mohiyatini tushunish.	12%	12	6.6
3	Og'zaki javob	10%	10	5.5
4	Mustaqil mushohada yuritish	8%	8	4.4
5	Olingan malaka mohiyatini amalda qo'llash.	4%	4	2.1
6	Darsdagi faolligi uchun	3%	3	1.7
7	Ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarga ishtiroki uchun	3%	3	1.7
II	Oraliq baholash.	35%	35	19.2
	O.B-I-yozma	10%	10	5.5
	O.B-II-test	10%	10	5.5
	O.B-III-og'zaki	10%	10	5.5
	Mustaqil ta'lim	5%	5	2.7
III	Yakuniy baholash	15%	15	7.2
	Og'zaki yoki yozma	13%	13	7.2
	Mustaqil ta'lim	2%	2	1.1